

Hazai hírek

A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat a Tématerületi Kiválósági Programban

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium által a 2018-2020 közötti időszakra meghirdetett Tématerületi Kiválósági Program célja, hogy a támogatott intézetekben, egyetemekben erősödjön az alkalmazott kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység produktivitása. A minisztérium 2019-ben 26 egyetem és kutatóintézet számára 55 témában írt ki pályázatot, összesen 14,6 milliárd Ft összegben. Ebből az Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (MBFSZ) összesen 203 millió Ft-ot nyert el.

2019. július 10-én az MBFSZ székházában tartott sajtótájékoztatót a klímaterületi programról, az innovatív és kutatási alap egységesítéséről *Szigeti Ádám* innovációért felelős helyettes államtitkár adott tájékoztatást.

Dr. Fancsik Tamás, az MBFSZ elnöke a Tématerületi Kiválósági Program „ipar és digitalizáció” szakterületéhez kapcsolódóan a Szolgálat által kidolgozásra kerülő „Egységes Földtani Alapmodell fejlesztése mesterséges intelligencia alkalmazásával” témáról beszélt. A téma elősegíti a Szolgálat által 100-150 év alatt összegyűjtött földtani, geofizikai és bányászati adatok gyors, mesterséges intelligencián alapuló feldolgozását, tárolását és a gyors kiértékelést.

Az információk a tudományos kutatás módszertanára és a mesterséges intelligencia lehetőségeire alapotlan használatok fel az ország ásványi nyersanyag potenciáljának pontosításához. A piaci szereplők, befektetők részére nyújtott megfelelő színvonalú adatszolgáltatás elősegíti a hazai föld alatti nyersanyagkészletek (ennek értéke 108 ezer milliárd Ft) kiaknázását célzó hosszú távú stratégiai feladatok kidolgozását, újabb lelőhelyek megnyitását.

A sajtótájékoztatót követően az Intézet gyűjteményéből néhány ritkaságot mutatott be *Makádi László*. A mintegy 230 millió évet átívelő ősmaradvány leletekből (sztyeppei bölény feje, gyapjas mammut álkapcsa, barlangi medve koponyája, édesvízi mészköbe ágyazott mocsári teknős koponyacsontja, a Rudabányán talált főemlősök (majmok) koponyamaradványai, dinoszaurusz karcsontr maradványa) összeállított kamarakiállításon néhány ritka ásványt is láthattak az érdeklődők. *Piros Olga* az Intézet kiadványaiból, térképeiből mutatott be néhány ritkaságot. A bemutatót a

sajtó képviselőin kívül érdeklődéssel vett részt Szigeti Ádám államtitkár is.

Az MBFSZ jelenlegi székházát – az idén megalakulásának 150 éves évfordulóját ünneplő jogelőd, a Földtani Intézet Lechner Ödön által tervezett impozáns épületét – Makádi László szakavatott kalauzolásával tekinthették meg a tájékoztató résztvevői. *dé*

30 éve nem fedeztek fel ekkora olajmezőt az országban

Nagy léptékű kőolajtermelés indult be a Szigetvártól délnyugatra található Istvándiban és Kétújfaluban. Úgy tűnik, hogy már most, a termelés valódi felfuttatása előtt is egy szinte ismeretlen cég lett a legnagyobb magyarországi olajtermelő, letaszítva trónjáról a MOL-t.

Az elmúlt harminc évben nem találtak ilyen mezőt – mondta február végén a kétújfalui közmegehallgatáson *Ördög Balázs*, a beruházó cég műszaki igazgatója. A pettendi és az istvándi mezőkön, mint mondja, február végén már több mint napi hatezer hordó kőolajat termeltek, és ezt a közeljövőben egészen napi tizenegyezer hordóig tervezik fokozni.

Ez magyar viszonylatban nagyon sok. A MOL 2018-ban napi 13 ezer hordót hozott a felszínre Magyarországon, az új szereplő, a Magyar Horizont Energia Kft. (angol rövidítéséből HHE Kft.) belépésével akár duplázódhat is a magyar kőolajtermelés.

A Barcs blokkon 2011-ben lezárult kutatásaik során a meglévő adatok és ismeretanyag újrafeldolgozása, valamint az új 3D szeizmikus mérések eredményei alapján a lemélyített hét kutatófúrás közül a *HHE-Istvándi-1, -2, -4* és a *HHE-Jánosmajor-2* fúrásokkal kőolaj-, ill. földgáztelepeket fedeztek fel alsó-pannoniai képződményekben, badeni karbonátos kőzetekben és paleozoos összletben.

Az Aspect Energy egy amerikai tőzsdén kívüli magáncég, amely a kétezres évek derekán felvásárolta a Magyar Horizont Kft-t, és az utóbbi években a TDE Services Kft.-vel együttműködve kezdett az olajtermelés fejlesztésébe.

A Pettend körüli harminc tervezett, jellemzően két kilométeres mélységbe fúrt kútról, illetve az Istvándi és Kálmánca mellett már korábban megindított kutakból több tíz kilométernyi kőolajvezeték szállítja majd az olajat egy Kétújfalu külterületéhez tartozó fagyűjtőbe, hogy onnan egy további tíz kilométeres vezetéken vigyék tovább a termelvényt Szigetvárra.

Egy további, 40 kilométeres földgázvezeték engedélyeztetési tervét is leadták már, ami az onnan délkeletre lévő, szintén a HHE birtokában lévő drávapalkonyai koncessziós területről viszi majd a földgázt a gyűjtőbe. Szigetváron egy tíz állásos olajlefejtőt építenek, hogy vonaton szállíthassák tovább a kőolajat.

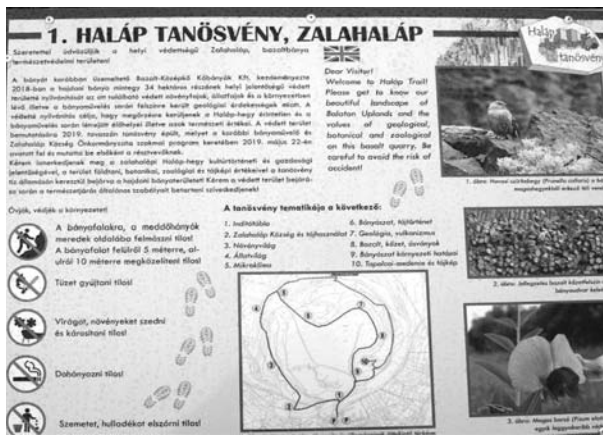
A bányajáradékból várhatóan milliárdos bevételei lesznek ebből a magyar államnak. Hirtelen az érintett települési önkormányzatok egy része is sokkal gazdagabb lesz. Kétújfalu, Gyöngyösmellék és Várad egyaránt nagyobb költségvetésből gazdálkodhat idén, jelentős részben a semmiből származó tétellel vált iparüzési adónak köszönhetően.

Hazánk a szakemberek szerint „érett kutatási terület” szénhidrogén szempontból. Az MBFSZ ásványvagyon-nyilvántartása szerint 152 millió hordó Magyarország maradék kitermelhető kőolajvagyona (az összes jóval több, 1,7 milliárd hordó, csak annak a nagyját a mai technológiával nem lehet kitermelni), miközben a termelés évente 4,5-5 millió hordó körül alakul. Ez a hazai kereslet tizedének kielégítésére sem elég, tehát ahhoz, hogy Magyarország kőolajból önellátó legyen, még tucatnyi olyan találat kellene, mint ez a mostani.

G7.hu, Privátbankár.hu 2019. június 11. PT

Tanösvény a Haláp-hegyen

A 23. Bányászati Szakigazgatási Konferencia keretében adták át a közelmúltban elkészült Haláp-tanösvényt. A különleges, egyedi látványt kínáló útvonal és a hozzá tartozó információs állomások a tulajdonos Basalt-Középkő Kft. kivitelezésében készültek el és ingyenesen bejárhatók, megtekinthetők a kirándulók számára.

Bedő Lajos, Zalahaláp község polgármestere elmondta, hogy a bányavállalat kezdeményezte az elmúlt években a 34 hektáros bányaterület ökoturisztikai célú hasznosítását, amely sok szempontból egyezett a település törekvéseivel. A polgármester reméli, hogy a megvalósult beruházás jelentősen emeli a környék vonzerjét, sok kirándulót, turistát hoz Halápra.

A három kilométernyi, két nehézségi fokú bejárású útvonalat kínáló tanösvény Bruckner Attila helyi táj- és kertépítész tervei alapján készült, a szükséges munkákat saját költségen a bányavállalat végezte el. A tanösvény tíz információs helyell ellátott állomással rendelkezik, a hegy minden oldaláról kilátást biztosítva fogadja a látogatókat.

Laub Ernő, a Basalt-Középkő Kft. ügyvezetője a konferenciát megnyitva elmondta, hogy 1910-től 1990-ig tartott a bányászati tevékenység a területen, ezalatt mintegy 50 millió tonna bazaltot termeltek ki, a hegy korábbi 360 méteres magassága pedig 291 méterre csökkent. 2005-re a tulajdonosi kör számára világossá vált, hogy a bánya újbóli megnyitásának nincs se szakmai, se gazdasági létjogosultsága. 2016-ban a bányatelket törölték, az újrahásznosítás célja akkor már egy geológiai bemutatóhely kialakítása volt.

tapolcaiujsg.hu 2019 május 22. Tőrek László

2019. május 2-án magas szintű EU-USA energetikai fórumot tartottak Brüsszelben az LNG jövőbeli lehetőségeiről. Az ülésen elhangzott, hogy a Donald Trump amerikai elnök, valamint Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke által tavaly júliusban kiadott közös nyilatkozat óta 272%-kal nőtt az USA-ból Európába szállított LNG kumulált mennyisége. Idén márciusban pedig rekordot ért el az amerikai LNG-export Európába: a hónapban összesen (visszagazósított értéken) 1,4 milliárd m³ cseppfolyósított földgáz érkezett.

(europa.eu 2019. május 2.) Kőrösi Tamás

Szén-dioxid kivonás a légtérből

A houstoni székhelyű Occidental Petroleum olyan létesítményt tervez a nyugat-texasi Permian-mezőnél, az amerikai szénhidrogén-kitermelés egyik központjánál, mely közvetlenül a légtérből vonna ki szén-dioxidot (direct air capture), hogy aztán azt a az olajtároló rétegbe juttatva, segítse ezáltal a kőolaj-kitermelést. Az idei évben az Occidental és a Chevron a nagy olajcégek közül elsőként fektettek be az úgynevezett „negatív emissziós” technológiákba. Az Occidental a kanadai Carbon Engineering-gel működik együtt, és a terveik szerint a világ legnagyobb szén-dioxidot a légtérből közvetlenül kivonó üzemét hoznák létre. A tervezett üzem éves szinten 500 000 tonna szén-dioxidot nyerne ki a légtérből, a beruházás költségét 300 és 500 millió USD közé teszik. Az első ilyen létesítmény 2023-tól állhat üzembe.

(chron.com 2019. május 22.) Kőrösi Tamás

Kiemelkedő aranyelet Ausztráliában

Egy nyugat-auztráliai bányában mindössze négy nap alatt legalább 15 millió ausztrál dollár (3 milliárd forint) értékű aranyat hoztak a felszínre. Az eset azért számít rendkívülinek, mert ez a mennyiség egy kvarctelérből, mindössze háromszor három méteres területről került elő, mintegy 500 méteres mélységben.

A legnagyobb aranytartalmú kőzetdarab 90 kilót nyom, és három ember kellett, hogy feltegyék egy teherautóra – írja az ABC News. Ez körülbelül 2300 uncia (65 kg!) aranyat tartalmaz, ami az arany jelenlegi világsági ára alapján 3,8 millió ausztrál dollárt ér.

A bánya kanadai üzemeltetője, az RNC Minerals ugyanakkor azt tervezi, hogy az arany és a kvarc anyagokzet szétválasztása helyett árverésre bocsátja a legnagyobb darabokat, mert ezekért ritkaságuk miatt 20-50 százalékkal többet adnak az észak-amerikai gyűjtők. A 90 kilónon kívül van egy 60 kilós és jó pár kisebb, de még így is nagyon számító darab.

Az eset egyik érdekessége, hogy a Perth-től 630 kilométerre keletre lévő bányát el akarja adni a kanadai cég, mert nincs elég tőkéje a további kiaknázásához. Ettől a szándékától pedig nem térítette el a mostani felfedezés.

A környéken az utóbbi években jó pár bányát bezártak, a bányászok abban reménykednek, hogy a mostani felfedezés segít megőrizni a munkahelyüket.

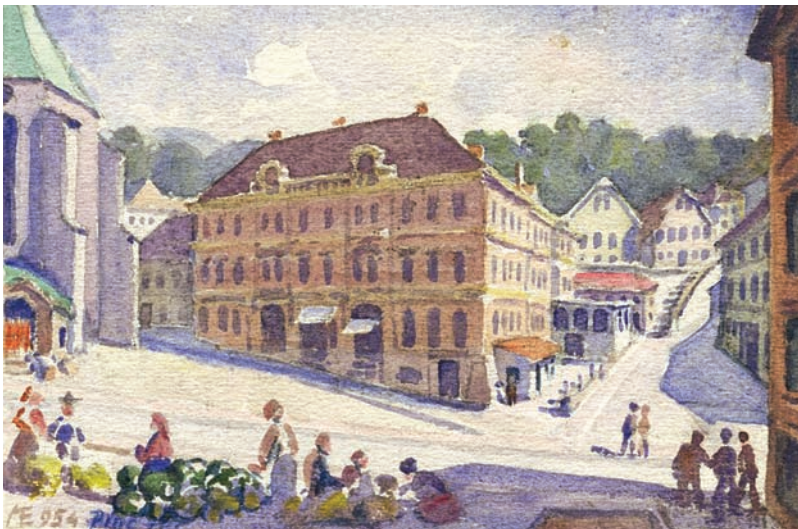
g7.hu 2018. szept. 9. PT

3B

UZEMEKET, TECHNOLÓGIÁKAT
TERVEZÜNK, GYÁRTUNK

3B Hungária Kft.
H-8900 Zalaegerszeg,
Wlassics Gyula u. 13.
Tel.: +36 92/549-033
E-mail: info@3bhungaria.hu
www.3bhungaria.hu

A selmecbányai Fritz-ház a 20. század elején. Király Endre festménye (Cikkünk a 25-31. oldalon.)

Egy kisebb darab az ausztrál aranyeletből

Szakértelem Ahol szükséges

Kiváló megoldások
az ásványok
feldolgozásában

WARMAN®

Centrifugális zagyszivattyúk

GEHO®

PD zagyszivattyúk

LINATEX®

Gumitermékek

VULCO®

Kopásálló bélések

CAVEX®

Hidrociklonok

FLOWAY® PUMPS

Függőleges tengelyű
turbínaszivattyúk

ISOGATE®

Zagyszelepek

MULTIFLO®

Bányavíz-telenítő-szivattyúk

HAZLETON®

Speciális zagyszivattyúk

LEWIS® PUMPS

Függőleges tengelyű
vegyszerszivattyúk

WEIR MINERALS SERVICES™

A Weir Minerals mindenhol biztosítja szaktudását ahol ez szükséges és átfogó, széles terméskálájával hozzájárul ahhoz, hogy üzeme költséghatékonyabbá váljon, a kritikus folyamatok hatásfoka megnöjön. Világszerte ismert és elismert, kiváló műszaki termékeink a Weir Minerals Szervízszolgáltatással a hátuk mögött biztosítják a hosszú távú csúcsteljesítményt.

A Weir Minerals a legkiválóbb partner a zagyszállítás, szivattyúzás, zagyleválasztás, víztelenítés és őrlési eljárások területén.

Warman® WBH®
Centrifugális
Zagyszivattyúk

Isogate® WS
Zagyszelepek

Cavex® CVX
Hidrociklonok

Warman® SJ
Búvárszivattyúk

Warman® WGR
Centrifugális Zagyszivattyúk

Weir Minerals Hungary H-2800 Tatabánya, Teleki László u. 11. 1/31.

T.: +36 34 314 794 | F.: +36 34 314 791 | E: sales.hu@weirminerals.com | www.weirminerals.com